

Motion till riksdagen 2021/22:1739

av **Cecilie Tenfjord Toftby (M)**

Marin nedskräpning är ett gränsöverskridande miljöhot

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för en långsiktig organisering och finansiering av strandstädningen vid våra kuster och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda om det finns möjlighet för ett utökat EU-samarbete för att minska andelen marint skräp från källan och ta fram en långsiktig strategi för insamling och finansiering av hanteringen av marint skräp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljöfrågan definieras ofta som en av de tydligaste gränsöverskridande utmaningar som vi står inför. Luftföroreningar känner inga gränser, det har därför tagits en mängd initiativ på internationell nivå för att minska koldioxidutsläppen i atmosfären. Våra hav står inför samma förödande problematik, men tyvärr så har vi inte sett samma engagemang när det gäller den marina nerskräpningen som den luftburna.

Varje år flyter tusentals kubikmeter plast, fiskeredskap, oljedunkar och lådor iland längs våra kuster. Detta är självklart en fara för de djur och organismer som lever i och vid vatten, men också ett hot mot den växande besöksverksamheten och de arbetstillfällena som växer fram här. Ett ökat medvetande kring faran med mikroplaster i organismer, fisk och slutligen i oss människor växer fram. Mikroplaster som uppstår när plastavfallet bryts ner.

I dag är det kommunerna och olika frivilligorganisationer som tar ansvar för att städa våra stränder, men detta ger ingen långsiktighet. Det uppfattas också som orättvist då det mesta av skräpet inte kommer från den egna kommunen, inte ens från Sverige, utan från internationellt vatten. Kosterhavets nationalpark i Bohuslän är exempel på ett område där havsströmmarna bär med sig skräp från helt andra delar av Europa. Det är

tack vare insatser från frivilliga och kommunerna som besökarna inte möts av yoghurtburkar från Medelhavet och fisklådor från Skottland utan av en vacker bohuslänsk natur.

Avfallsmängderna ökar ständigt och är för omfattande för att en enskild kommun ensam ska ta ansvar för finansieringen och själva insamlingen av avfallet. En kommuns huvudåtagande är skola, vård och omsorg, och då är det lätt att insamling av marint skräp nedprioriteras. Detta är en fara både för den maritima miljön och för miljön runt våra kuster och för vår hälsa. Även om avfallet inte kommer från kommunerna själva, har kommunen ansvar för att städa och värna vår viktiga maritima miljö. Detta rimmar illa med principen att förorenaren betalar.

EU:s förbud mot plastbestick och den svenska plastkasseskatten blir nästan löjliga med tanke på de enorma mängder plast som finns i våra hav och flyter iland på våra kuster. Vi måste lyfta blicken och stoppa föroreningen innan den förstör vår miljö och vi måste säkra en långsiktig finansiering av upprensningen av den miljöförstöring som vi ser i dag.

Lika lite som skräpet känner landsgränser känner det av kommungränserna; det är i sanning gränsöverskridande. En möjlig lösning skulle därför vara att länsstyrelserna, statens förlängda arm i Sverige, får i uppdrag att organisera och finansiera strandstädningen i Sverige. Detta bör regeringen utreda. Regeringen bör också utreda om det finns möjlighet för ett utökat EU-samarbete för att minska andelen marint skräp från källan och ta fram en långsiktig strategi för insamling och finansiering av hanteringen av marint skräp.

Cecilie Tenfjord Toftby (M)